

Rigsdagstidende.

1857. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 76.

Tiende Session.

24de Møde.

Fredagen den 6te November.

(Fortsat.)

Ordføreren (fortsat): Det vilde være for meget forlangt af den menneskelige Natur, om de i den Henseende ikke skulde tale, som de nutale. Jeg vil ogsaa gjøre den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) en anden Indrømmelse. Det er virkelig noget Ubehageligt for den lovgivende Magt, eller for den, i hvis Løb det falder at udtale det afgjørende Ord i denne Sag, at gjøre Noget, som har saamange Stemmer, og navnlig de nærmest Vedkommendes, imod sig; det er Noget, som jeg for min Deel anseer for et af de vigtigste, for ikke at sige det stærkeste Argument, som kan tale imod den hele Ordning; men jeg vil dog spørge, om dette kan være afgjørende for den lovgivende Magt? Jeg antager det ikke. Dette med Hensyn til den ene Side af Argumentationen, nemlig de mange Menings-Tilfjendegivelser.

Det skal dernæst være „i det Bestaaendes Interesse“ at forlange en Overgangstilstand; ja, det er vistnok meget vanskeligt at sige, om den eller den Overgangstilstand er for kort eller for lang, om 2 eller 4 Aar ere det rette Tidspunkt; saaledes kan man blive ved i det Uendelige; man har paa en vis Maade havt en Overgangsperiode siden 1847, da denne Sag blev sat i Bevægelse. At man maa tage paa denne Sag med en lempelig Haand, derom er jeg fuldkommen enig med det ærede Medlem; men Spørgsmaalet er, om vi ikke

nu tage fat paa Sagen med lempelig Haand. Naar han dernæst siger, at Forslaget om Duelighedsprøvers Bibeholdelse er i Kjøbstædernes Interesse, saa maa jeg paa det Bestemteste modstige ham; jeg kan paa ingen mulig Maade antage, at det overhovedet skulde være i Kjøbstædernes Interesse, at Duelighedsprøverne vedblive; at der drages en Kreds om Kjøbstæderne, det er i deres Interesse, men dette Argument kunne vi sandelig ikke bruge her. Betragte vi Forholdet med et større Overblik, kunne vi dele de arbejdende Classer her i Riget i 2 Hoveddele; den ene er Agerbrugerens; han ikke blot bearbejder Jorden, men han gjør Ting, som vistnok ei ere ganske lette, idet han nemlig producerer Smør og Ost, hvilket jeg anseer som noget ikke forskjelligt fra i Kjøbstæderne f. Ex. at bage Brød; og Haandværkerne i Kjøbstæderne ere den anden Klasse. Den første Klasse tilligemed Landhaandværkerne fritager man for Duelighedsprøver, hvorimod man forlanger dem af Kjøbstadhaandværkerne. Efter min Overbeviisning kan en saadan Tilstand kun betragtes som et Tryk paa Arbeidsklassen i Kjøbstæderne, og er dette sandt, saa kan det sandelig ikke være i Kjøbstædernes Interesse, at dette Tryk vedbliver.

Jeg skal nu med nogle Ord omtale Beskaffenheden af Duelighedsprøverne. Det blev forrige Gang yttret af et æret Medlem fra Kjøbenhavn (C. A. F. Christensen), som har saamegen Erfaring i disse Forhold: Ja, lad os see dem; i den Henseende troer jeg, at det har været en ganske snild Taktik af det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen), at han tog Størstedelen af